Κυριακὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ (Ματθ. ιζ΄ 1-9)
6 Αὐγούστου 2006

Ἕξι Αὐγούστου σήμερα καὶ ἡ Ἐκκλησία ἑορτάζει τὴν Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Προβάλλοντας δὲ αὐτὸ τὸ γεγονός, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποκαλύψει στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων τὴν πραγματικὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ. Δόξα, ἡ ὁποία ἀποκαλύπτεται στὰ ἀνθρώπινα μέτρα καὶ γίνεται γνωστὴ μὲ τὴν ἀνθρώπινη δυνατότητα.

Ἄρα λοιπόν, ἡ θεία Μεταμόρφωση στὸ Θαβώριο ὄρος ἦταν μερική, γιατὶ ἀπευθυνόταν στοὺς ἀνθρώπους. Γι᾽ αὐτὸ ὁ ἱερὸς ὑμνωδὸς στὸ ἀπολυτίκιο τῆς ἡμέρας τονίζει πὼς ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ στὴ Μεταμόρφωση ἔγινε στὸ μέτρο ποὺ θὰ μποροῦσαν οἱ Μαθητὲς νὰ κατανοήσουν.

«Ἔδειξες», λέγει ὁ ὑμνωδός, «τὴ δόξα Σου στοὺς Μαθητές, καθὼς μποροῦσαν νὰ τὴν καταλάβουν». Ὄχι περισσότερο. Γιατὶ περισσότερο θὰ ἦταν περιττό, ἀφοῦ θὰ ἔμενε ἀπροσέγγιστο καὶ ἀκατανόητο.

Στὸ Εὐαγγέλιό του ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, περιγράφοντας τὸ γεγονὸς τῆς Μεταμορφώσεως, σημειώνει πώς, «μεταμορφώθηκε μπροστά τους (στοὺς Μαθητὲς) καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπό Του σὰν τὸν ἥλιο, τὰ δὲ ἐνδύματά Του ἔγιναν λευκὰ σὰν τὸ φῶς».

Γίνεται ἀντιληπτὸ πὼς ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς βρίσκεται μπροστὰ σὲ μιὰ δυσκολία. Δυσκολία, ἡ ὁποία προκύπτει ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς ἀδυναμίας περιγραφῆς τοῦ γεγονότος. Ἡ λάμψη τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ λευκὸ χρῶμα τῶν ἐνδυμάτων Του εἶναι κάτι πολὺ περισσότερο καὶ πλουσιότερο ἀπὸ τὴ σχετικὴ διηγήση. Εἶναι κάτι παρὰ πάνω.

Ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς ὅμως χρησιμοποιεῖ αὐτὲς τὶς ἀνθρώπινες ἐκφράσεις, γιατὶ ἀκριβῶς ὁ ἥλιος εἶναι τὸ μόνο γνωστὸ ἄστρο μ᾽ αὐτὸ τὸ λαμπρὸ φωτισμό. Δὲν ὑπάρχει ἄλλο δυνατότερο καὶ λαμπρότερο. Τὸ ὅτι ὅμως ἦταν κάτι πολὺ ἀνώτερο καὶ περισσότερο, γίνεται ἀντιληπτὸ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι «οἱ Μαθητὲς ἔπεσαν μὲ τὸ πρόσωπο στὸ χῶμα».

Ἔπεσαν στὸ ἔδαφος οἱ Μαθητὲς μπροστὰ σ᾽ αὐτὴ τὴ λάμψη καὶ τὸ φῶς. Ὅμως κάθε μέρα ἀντικρύζουμε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ δὲν πέφτουμε στὸ ἔδαφος. Γι᾽ αὐτὸ ὁ ἱερὸς Δαμασκηνὸς σημειώνει μὲ νόημα: «Ἐὰν λοιπὸν, γράφει, δὲν ἦταν ἐκεῖνο τὸ

φῶς κάτι τὸ ὑπερβολικό, ἀλλὰ στὰ μέτρα τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου, οἱ Μαθητὲς δὲν θὰ ἔπεφταν στὸ ἔδαφος». Ἀντιλαμβανόμαστε τὸ μέγεθος τοῦ γεγονότος τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τὴν ἀδυναμία περιγραφῆς του. Καὶ ἀντιλαμβανόμαστε ὅτι καὶ ὡς πρὸς τὸ μέτρο ποὺ ἔγινε καὶ ὡς πρὸς τὸ μέτρο ποὺ κατανοεῖται, μένει ἀκόμη χῶρος ἀνέγγιχτος καὶ ἀκατανόητος.

Μὰ ὁ Χριστὸς ὅ,τι πράττει, ὅ,τι διδάσκει, δὲν τὸ κάνει γιὰ ἐπίδειξη ἢ ἐντυπωσιασμὸ τῶν ἀνθρώπων. Πολὺ δὲ περισσότερο δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφοβήσει. Γιατὶ μιὰ τέτοια ἐνέργεια καθιστᾶ τὸν ἄνθρωπο ἀνελεύθερο καὶ ἐγκλωβισμένο μέσα στὸν φόβο καὶ τὴ σύγχυση.

Ὅμως, μήτε ὁ φόβος μπορεῖ νὰ γεννήσει μιὰ ὁλοκληρωμένη καὶ ἐλεύθερη πίστη· μήτε ἡ σύγχυση ἀποτελεῖ στέρεο ἔδαφος, ποὺ μπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσει μιὰ τέτοια κατάσταση. Ἄλλη πρέπει νὰ εἶναι ἡ προϋπόθεση, ποὺ ἀναδεικνύει τὸν πιστὸ ἄνθρωπο καὶ γνώστη τῶν θείων ἀληθειῶν.

Κι αὐτὴ ἡ προϋπόθεση εἶναι ἡ ἐλεύθερη βούληση τοῦ ἀνθρώπου. Μόνο ἔτσι ὁ ἄνθρωπος, διὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικοῦ του ἀγώνα, μέσα στὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ, γίνεται μύστης τῆς πίστεως. Καὶ μόνο τότε ἡ πίστη μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ πὼς στηρίζεται σὲ στέρεη βάση καὶ μένει ἀκλόνητη καὶ σταθερή.

Κάθε ἄλλη πίστη ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ φόβο, ἔχει πρόσκαιρο χαρακτήρα καὶ λυμφατικὸ περιεχόμενο. Μόλις τὸ γεγονὸς ποὺ προξένησε τὸ φόβο ἐκλείψει, τότε ἡ πίστη ἐξαφανίζεται. Ἐξαφανίζεται ὡς ἐπιπόλαιο καὶ δίχως ἠθικὸ ὑπόβαθρο γεγονός.

Γι᾽ αὐτό, δὲν ἔχει σημασία ἂν μποροῦμε νὰ κατανοήσουμε τὰ θεῖα γεγονότα καὶ μάλιστα στὴν ὁλότητά τους. Δὲν εἶναι ἀρνητικὸ τὸ γεγονὸς πὼς πολλὰ ἀπ᾽ αὐτὰ μένουν μακριὰ ἀπὸ τὶς ἀνθρώπινες δυνατότητες καὶ δὲν ἀποκαλύφθησαν ὅλα στὸν ἄνθρωπο.

Γιατὶ ἐκεῖνο ποὺ θὰ πρέπει νὰ μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι πὼς ὁ Χριστὸς ἀποκάλυψε ὅλα ὅσα εἶναι ἀρκετὰ γιὰ τὴ δική μας σωτηρία. Δὲν ἀπέκρυψε τίποτε· δὲν παρέλειψε ὅλ᾽ αὐτὰ ποὺ θὰ μᾶς βοηθήσουν καὶ θὰ διευκολύνουν τὴν πορεία μας γιὰ τὴ Βασιλεία Του.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀποτελεῖ μιὰ γλυκειὰ πρόγευση τῆς δόξας καὶ τῆς μεγαλειότητάς Του. Τὸ φῶς καὶ ἡ λάμψη της εἶναι προάγγελος τοῦ φωτὸς τῆς αἰωνιότητας. Εἶναι τὸ γεγονὸς πὼς ἐμεῖς ἀξιωνόμαστε νὰ γίνουμε μέτοχοι τῆς δικῆς του λαμπρότητας.

Μὰ πρωτίστως, ἐφ᾽ ὅσον ζοῦμε σ᾽ αὐτὸν τὸν κόσμο, ἀποτελεῖ μιὰ οὐσιαστικὴ καὶ βασικὴ ἐπίκληση καὶ προσευχὴ πρὸς τὸν Χριστό, νὰ λάμψει μὲ τὸ δικό Του φῶς στὶς ὑπάρξεις μας. Γι᾽ αὐτό, μαζὶ μὲ τὸν ἱερὸ ὑμνωδὸ θὰ ψάλλουμε σήμερα μεταξὺ τῶν ἄλλων, ζητώντας «νὰ λάμψει καὶ σὲ ἐμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς τὸ φῶς Του τὸ αἰώνιο», γιὰ νὰ μᾶς φωτίσει τὸ δρόμο πρὸς τὴ Βασιλεία Του.

Ἀρχιμ. Ν.Π.